

תשובות הגר"ח (כת"י)

אמור

ש. כתב מרן שליט"א בטעמא דקרא פ' אמור בזה"ל: אמור אל הכהנים בני אהרן. איצטריך למכתב הכהנים ובני אהרן דאי כתיב הכהנים לחוד הו"א דגם מ"ר בכלל שהי' כה"ג קמ"ל בני אהרן וכמ"ש בזבחים ק"ב ב' דהיכא דכתיב בני אהרן אין מ"ר בכלל כו' ע"כ. ושאל אאמור"ר הגאון רבי יעקב הלוי שליט"א, דלפי"ז צ"ב, מה הוקשה למרן שליט"א בפ' יתרו דז"ל מרן שליט"א שם: אחר שילוחיה. ובמכילתא אחר שילוחיה בגט וצ"ע איך החזירה והרי משה כהן הי' כמ"ש בזבחים ק"א ב' ואיך החזיר גרושתו כו'²⁴⁹ ע"כ. והרי בפ' אמור שהיא פ' לכהנים ולא למשה רבינו שם כתוב האיסור לכהן להחזיר גרושתו, וכיון שכן, מאי קשיא ליה למרן שליט"א איך החזיר גרושתו והרי כהן הי', שהרי האיסור לכהן להחזיר הגרושה לא נאמר למשה, וצ"ב.

ת. מ"מ הוקש לכהן עכ"פ לחומרא.

ש. אמור כ"ג מ"ג. למען ידעו דרתיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים אני ה' אלקיכם. הנה מצוות סוכה הינה 'למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי את בני' וכו', א - בפשטות עם ישראל היה באוהלים במדבר ולא בסוכות 'מה טובו אהליך יעקב' - 'איש לפתח אהלו', ב - האם הכוונה שהקב"ה עשה סוכות בדרך נס לעם ישראל [למ"ד סוכות ממש בסוכה י"א ב'] או שעם ישראל הקים בעצמו סוכות ולפי"ז מה הכוונה 'הושבתי את בני ישראל'. (מכח"א).

ת. שעשה להם נס.²⁵⁰

תשובות הגר"ח (כת"י)

על שו"ע או"ח ומשנה ברורה

²⁴⁹ע"ע מש"כ מרן שליט"א בטעמא דקרא פ' בהעלותך להקשות דבפשוטו מצות התגלחת הי' רק על הלויים ולא על הכהנים וק' למה הוצרך משה רבינו להתגלח כמ"ש רב בסנהדרין ק"י א' והרי רב עצמו ס"ל בזבחים ק"א ב' דמשה רבינו הי' כה"ג כל ימיו, ועוד, דבערכין י"א א' יליף שירה מדכתיב משה ידבר והאלקים יענו בקול ופרש"י שהי' מצוה לשורר לפי שמשה לוי הי' וק' הא משה רבינו כהן הי' וכהן שעבד עבודת לוי' במיתה כמ"ש בגמ' שם. ותי' מרן שליט"א שם דממשה רבינו לא בטלה מצות לוי' כמו שבטלה מאהרן כשנעשה לכה"ג והי' למשה רבינו גם דיני כהונה וגם דיני לוי' ואם הי' נכנס לארץ הי' נוטל גם תרומה וגם מעשר ראשון וכן לעתיד לבוא יטול שניהן (עי' סנהדרין צ' ב') [והוסיף מרן שליט"א, אך אפשר דתרומה דכתיב בה לאהרן אין ניתן למשה כמ"ש שם גבי מראות נגעים] כו' עכ"ד מרן שליט"א שם יעו"ש.

²⁵⁰הכוונה שעשה להם ניסים במדבר כשדרו בסוכות. הגראי"ש קניבסקי שליט"א.

(כאמור מכבר, לבקשת מרן שליט"א, אין לסמוך ע"ז למעשה)

ש. שאלנו את מרן שליט"א: האם צריך להקפיד שלא לאכול מהדברים המסוגלים לשכחה. והשיב מרן שליט"א (הודפס בתשובות הגר"ח ח"ב תשובה תתתקל"א): י"א שזה איסור דאורייתא ועכ"פ צריך לזהר. ע"כ. (ובהערה 1281 שבספר שם הבאנו דברי מרן שליט"א מס' הזכרון).

ושוב שאלנו: והרי היום נוהגים לאכול קישואים ובצלים כו' אף דאיתא שהם מסוגלים לשכחה. והשיב מרן שליט"א (הודפס שם תתתקל"ב): קצת מותר. (ובהערה 1282 ביארנו דברי מרן שליט"א שקצת אינו משכח²⁵¹).

ועוד שאלנו שם: איתא שאבטיח מסוגל לשכחה ויש לשאול היאך אוכלים היום כולם אבטיח. והשיב מרן שליט"א (הודפס שם תתתקל"ג): אבטיח שבחז"ל אין זה מה שקורין היום אבטיח.

והעירוני על הנ"ל בזה"ל: מש"כ בח"ב (עמ' תתט"ו) במה שאוכלין קישואים ובצלים ולא חששו שקשה לשכחה, הנה בקונטרס עלים לתרופה להמלבי"ם (בספרו ארץ חמדה) בפ"ד מדעות אות י"א כ' דכיון דבספרי בהעלותך וברש"י שם אי' טעם אחר שקשה למעוברת א"כ לא חיישי' לפסיקתא שקשה לתלמוד (ומובא שם גם בפס"ז לקח טוב וילקוט ראובני) ע"ש.

ומש"כ מרן שליט"א ע"ד האבטיח שנזכר שם שאי"ז מה שקורין היום אבטיח עי' מ"ש בדרך אמונה פ"ה מתרומות ס"ק ר"ל ופי"א ס"ק ק"ט וצוה"ל קצ"ב ופ"ב ממער סקע"א דהוא מילון או מלפפון, וא"כ גם בזה צ"ל דדוקא קצת מותר וצ"ע.

ת. מאי דנהוג נהוג.

ש. שאלנו את מרן שליט"א לענין מי שנזדמן לקבר צדיק בערב שבת אחר חצות אם עדיף שלא יהי' על הקבר משום שזה ער"ש אחר חצות כי זכור לי שראיתי כתוב שער"ש אחר חצות הנשמה לא שם ואין לו מה להיות על הקבר. והשיב מרן שליט"א (בתשובות הגר"ח ח"ב תשובה תתתקצ"א): אין בזה איסור. ושאלו²⁵²: זכורני, ב"א הגיע בחוה"מ למרן הגאון רבי דוד פוברסקי זצ"ל וסיפר לו שנסע לחברון, ושאלו הגר"ד מה יש בחברון, והשיב הבחור הרי יש שם את האבות הקדושים, והגר"ד ענהו: הם לא נמצאים שם. והבחור שאל מה פירוש הרי הייתי במערת המכפלה, והשיבו הגר"ד: הם נמצאים בכותל המערבי. התפלא הבחור ושאל, הרי כולם נוסעים לשם, וענהו הגר"ד: נכון, אבל בכל ערב שבת ויו"ט מחצות ועד מוצאי שבת הם נמצאים במקום המקדש, ולכן פעם הבאה תסע למקום שהם נמצאים. אח"כ שאלתי את הגר"ד איפה זה כתוב וכמדומני שהשיב: בזוהר. והאם דברי הזוה"ק קאי רק האבות הק' או גם על כל הצדיקים וכן ע"כ הנפטרים.

²⁵¹ עי' לעיל תשובת מרן שליט"א לענין זיתים שקשה לשכחה דקצת מותר וגם לנשים מותר יעו"ש. ועי' בהרחבה רבה מה שכתבנו בזה בספרנו תשובות הגר"ח עמ"ס ביצה תשובה תל"ב יעו"ש.

²⁵² הגאון ר' רי"צ רינהולד שליט"א.

<< נשמח מאד מאד להערות הארות וביאורים לתשובות מרן שליט"א הנ"ל.

<< מצורף קובץ נוסף של חידו"ת על פרשיות אמור, מתוך ספרנו מאור אהרן שי"ל בשנת תשס"ט, ונשמח להערות והארות בס"ד.

<< אפשר בס"ד להשיג אצלנו במייל את ספרי התשובות שכבר הודפסו בס"ד ושאר ספרים אי"ה.

<< ניתנת הרשות ואף מצוה גדולה היא למי שיש בידו וברשותו האפשרות להעביר הלאה את התשובות לכל מאן דבעי, אם ע"י אימייל ואם ע"י שידפוסו, הכל כדי לזכות את הרבים ולהגדיל תורה ולהאדירה, ולציין כתובתינו ע"מ שאם יהיו הערות והארות יוכלו לשולחם אלינו בעזרת השי"ת.

בברכה מרובה, אהרן בן הגאון הגדול רבי יעקב הלוי שליט"א גרנדש,

חזון איש 2/2 ת"ד 3096

זכרון יעקב, ארץ ישראל, פל': 0548408381

---

²⁵³ יש להאיר שהרי המעשה שהבחור נסע לחברון היה זה בחול המועד ולא בערב שבת ויו"ט עד מוצ"ש ויו"ט, ושמע מינה דס"ל למרן הגר"ד זצ"ל דמ"ש בזוה"ק יו"ט היינו כולל ימי חוה"מ. ולפי"ז מה שיש מן המון העם שנוסעים לשם בחוה"מ אין לזה טעם, ויל"ע.